

projekter og til dispensationer vedrørende lærer og pædagog-samarbejdet.

Et andet punkt i »Folkeskolen år 2000« drejer sig om udfordringer til den enkelte elev, hvor der bliver sat fokus på en fleksibel tilrettelæggelse af skoleåret, lærernes arbejde, udviklingen af lærernes timesamarbejde, inddragelse af eleverne i undervisningsplanlægningen og lærer-elev-samtaler. Jeg tror, at de initiativer vil være med til at udvikle en skolekultur, som kan forebygge og virke indgribende over for urolige elever.

»Folkeskolen år 2000« fokuserer også på samvirket mellem forældre og skole samt på ledelsens opgaver og ansvar, og jeg tror også, at de to områder er meget vigtige for at forebygge, at elever bliver urolige, og også, at de kan gribe ind over for dem, der er der. Men samtidig viser de mange kommissioner også, at det ikke er en opgave, som kan løses med enkle eller lette løsninger, idet nogle af dem har kulturel karakter.

Folkeskolen er da også i sin mangfoldighed en central samfundsdannende institution. Der mødes og dér brydes i særdeleshed forskellige holdninger, forskellige normer, som få andre steder i vores samfund i øvrigt. Den forskellighed er en af de store udfordringer i skolens hverdag, men er samtidig vel også en af folkeskolens styrker. I folkeskolens evne til at møde og rumme forskelligheden og bruge den til at skabe velfungerende fællesskaber ligger en væsentlig byggesten til samfundets udvikling som helhed. Gennem det fællesskab, der udvikles i den enkelte klasse og i den enkelte skole, skal eleverne lære at respektere sig selv og lære at respektere andre og få en forståelse for den enkeltes ansvar over for fællesskabet, med de rettigheder og de pligter, det indebærer.

Jeg tror, der er enighed om, at der er sket en gradvis opblødning af tidligere tiders faste normer og værdier, som var med til at styre dagligdagen på den enkelte skole. I dag er det en væsentlig opgave for den enkelte skole at skabe det fælles grundlag for skolens arbejde og udvikling ud fra de overordnede retningslinjer, som vores lovgivning udstikker.

Jeg mener, det er af afgørende betydning for elevernes trivsel og også for graden af uro, at skolen formår at være tydelig for eleverne og deres familier. Med tydelig mener jeg, at skolens holdninger og værdier er til at få øje på, sådan at man kan forholde sig til dem, diskutere dem og forhåbentlig også identificere sig med

dem. Specielt for den gruppe af elever, der af forskellige grunde har vanskeligt ved at finde ro i skolen, mener jeg at de fælles værdier, spilleregler og traditioner kan medvirke til, at det bliver nemmere at finde sig til rette, turde være med og måske også bruge uroen i folkeskolen som et fælles projekt og i et konstruktivt medspil med kammeraterne og lærerne og skolen i øvrigt.

Forhandling

Frank Dahlgaard (UP):

Folkeskolen er Danmarks største arbejdsplads. Jeg vil også mene, at det er den vigtigste. Der er over ½ million børn og unge, der har deres daglige gang i folkeskolen. Der er mere end 60.000 lærere, som arbejder i folkeskolen. Det er et kæmpemæssigt område, og det er også utrolig vigtigt, for det er her, børnene og de unge får nogle kundskaber – eller gerne skulle have det – nogle færdigheder, nogle interesser, får vakt deres nysgerrighed, bliver sat i gang med at læse, med at undersøge, med at lære mere, og hvor de får bibragt, eller har mulighed for det, nogle ordentlige og sunde holdninger til det at lære, til det at sætte sig ind i tingene, til det at lave en opgave, alle disse ting.

Især er alderen fra de 6-7 år, skolestarten, og op til 12-års-alderen, hvor mange børn lukker på grund af ombygning, utrolig vigtig. Hvis disse år mere eller mindre går til spilde på grund af støj og uro og dårlig trivsel i klasserne, er det næsten umuligt at indhente det senere. Det er i disse få vigtige år, børnene gerne skulle have de basale kundskaber og færdigheder på plads: at kunne læse, at kunne skrive, at kunne regne, og at kunne en lille smule af sit lands historie og geografi, men først og fremmest færdighederne.

Det kan være svært for nogle børn: dem, der har en dårlig forældrepåvirkning, eller dem, der fra naturens hånd har svært ved at koncentrere sig. dér kan det være utrolig svært, hvis ikke der er ordentlige arbejdsbetingelser i klassen, altså nogenlunde ro, gerne en summen af interesse, men ikke en destruktiv larm og ballade, som der er i en hel del skoler og i en hel del klasser. det virker asociale. det er jo de svage børn, de, der fra naturens hånd har svært ved at koncentrere sig og/eller ikke har forældrepåvirkningen, der så ikke får lært tingene. Derfor har det her en social synsvinkel, og derfor er